

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

Р І Ш Е Н Н Я
І М Е Н Е М У К Р А Ї Н И

08 січня 2020 р.

Справа №200/14492/19-а

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі:
головуючого судді Кравченко Т.О.,

розглянув в письмовому провадженні за правилами спрощеного позовного провадження з повідомленням (викликом) сторін адміністративну справу за позовом Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради до Краматорського міського відділу державної виконавчої служби Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків) про визнання дій протиправними та скасування постанови про накладення штрафу,

встановив:

16 грудня 2019 року до Донецького окружного адміністративного суду надійшов адміністративний позов Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради (далі – позивач, Управління ПСЗН Краматорської міської ради) до Краматорського міського відділу державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Донецькій області (далі – відповідач, Краматорський МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області), надісланий на адресу суду 11 грудня 2019 року, в якому позивач просив:

- визнати неправомірними дії Краматорського МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області щодо прийняття постанови від 27 листопада 2019 року ВП № 58735437 про накладення на Управління ПСЗН Краматорської міської ради штрафу у розмірі 5 100,00 грн за невиконання виконавчого листа № 200/9881/18-а, виданого Донецьким окружним адміністративним судом 05 березня 2019 року;

- скасувати постанову від 27 листопада 2019 року ВП № 58735437 про накладення на Управління ПСЗН Краматорської міської ради штрафу у розмірі 5 100,00 грн за невиконання виконавчого листа № 200/9881/18-а, виданого Донецьким окружним адміністративним судом 05 березня 2019 року, за виконавчим провадженням № 58735437 (а. с. 5-7).

I. Заяви, клопотання учасників справи. Процесуальні дії у справі.

20 грудня 2019 року суд постановив ухвалу про прийняття позовної заяви та відкриття провадження в адміністративній справі № 200/14492/19-а; вирішив розглядати справу за правилами спрощеного позовного провадження з повідомленням (викликом) сторін з урахуванням особливостей, встановлених ст. ст. 268-272, 287 Кодексу адміністративного судочинства України (далі – КАС України); призначив справу до розгляду в судовому засіданні на 27 грудня 2019 року.

Цією ж ухвалою суд витребував у відповідача матеріали виконавчого провадження № 58735437 та встановив відповідачу строк до 26 грудня 2019 року для подання відзиву на

*306*4070167*1*2*

позовну заяву (а. с. 1-2).

В судовому засіданні 27 грудня 2019 року представник позивача Філоник В.В. підтримала заявлені вимоги з підстав, викладених в адміністративному позові; для надання позивачем додаткових доказів оголошена перерва до 02 січня 2020 року (а. с. 44).

02 січня 2020 року представник позивача звернулася до суду з заявою, в якій просила розглянути справу за її відсутності, одночасно вказавши, що наполягає на задоволенні позовних вимог (а. с. 46-47).

02 січня 2020 року суд постановив ухвалу про заміну відповідача його правонаступником; допустив процесуальне правонаступництво та замінив відповідача – Краматорський МВ ДВС ГУТЮЮ у Донецькій області на його правонаступника – Краматорський міський відділ державної виконавчої служби Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків) (далі – Краматорський МВ Східного МРУ МЮ (м. Харків)); розгляд справи відкладено до 08 січня 2020 року (а. с. 58-59).

Про дату, час і місце розгляду справи учасники справи повідомлені в порядку, визначеному ст. 268 КАС України, шляхом розміщення ухвал на веб-порталі судової влади України та направлення на їх електронною поштою (а. с. 60, 64).

Учасники справи явку своїх представників у судові засідання не забезпечили.

Відповідно до ч. 3 ст. 268 КАС України неприбуття у судові засідання учасника справи, повідомленого відповідно до положень цієї статті, не перешкоджає розгляду справи у суді першої інстанції.

На цих підставах справа розглянута 08 січня 2020 року в письмову провадженні за наявними у ній матеріалами.

II. Стислий виклад позиції позивача та заперечень відповідача.

Позивач обґрунтовує свої вимоги тим, що як боржник у виконавчому провадженні № 58735437 вчинив всі залежні від нього дії для виконання рішення Донецького окружного адміністративного суду від 20 листопада 2018 року у справі № 200/9881/18-а.

Зокрема, Управління ПСЗН Краматорської міської ради 12 квітня 2019 року прийняло рішення про призначення Кубчевській І.Є. допомоги при народженні дитини – Кубчевської А.М., 18 листопада 2016 року народження, за період з 01 листопада 2016 року до 30 листопада 2016 року включно – 10 320,00 грн; за період з 01 грудня 2016 року до 30 листопада 2019 року включно – по 860,00 грн щомісячно; а також здійснювало поточні виплати.

В повному обсязі виконати рішення суду та виплати Кубчевській І.Є. допомогу при народженні дитини за минулі періоди Управління ПСЗН Краматорської міської ради не має можливості у зв'язку з відсутністю бюджетного фінансування для таких видатків.

Позивач доводить, що відсутність бюджетного фінансування є поважною причиною невиконання рішення суду, а тому просить задовольнити позов (а. с. 5-7).

Відповідно до ч. 4 ст. 159 КАС України подання заяв по суті справи є правом учасників справи. Неподання суб'єктом владних повноважень відзиву на позовну заяву без поважних причин може бути кваліфіковано судом як визнання позову.

Відповідач своїм правом на подання відзиву на позовну заяву не скористався, про причини, що унеможливили його подання, суд не повідомив.

III. Обставини, встановлені судом, та зміст спірних правовідносин, з посиланням на докази, на підставі яких встановлені відповідні обставини. Докази відхилені судом, та мотиви їх відхилення.

На виконання вимог ст. 90 КАС України суд оцінив докази, які є у справі, за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтується на їх безпосередньому, всебічному, повному та об'єктивному дослідженні; оцінив належність, допустимість, достовірність кожного доказу окремо, а також достатність і взаємний зв'язок доказів у їх сукупності, виходячи з того, що жодні докази не мають для суду наперед встановленої сили.

Відповідно до положень ч. 1 ст. 77 КАС України кожна особа повинна довести ті обставини, на яких ґрунтуються її вимоги та заперечення, крім випадків, встановлених ст. 78 цього Кодексу.

За правилами абз. 1 ч. 2 ст. 77 КАС України в адміністративних справах про протиправність рішень, дій чи бездіяльності суб'єкта владних повноважень обов'язок щодо правомірності свого рішення, дії чи бездіяльності покладається на відповідача.

Згідно з ч. 5 ст. 77 КАС України якщо учасник справи без поважних причин не надасть докази на пропозицію суду для підтвердження обставин, на які він посилається, суд вирішує справу на підставі наявних документів.

Вимоги ухвали про прийняття позовної заяви та відкриття провадження в адміністративній справі в частині витребування доказів відповідач не виконав, матеріали виконавчого провадження № 58735437 не надав, про причини, що унеможливили подання цих документів, суд не повідомив.

З огляду на викладене та відповідно до ч. 5 ст. 77 КАС України суд вирішив справу на підставі наявних матеріалів.

Крім того, керуючись принципом офіційного з'ясування обставин у справі, закріпленим в п. 4 ч. 3 ст. 2, ч. 4 ст. 9 КАС України, для всебічного і повного встановлення обставин суд використав інформацію про виконавче провадження № 58735437, що міститься в Автоматизованій системі виконавчого провадження та Єдиному державному реєстрі виконавчих проваджень.

З'ясовуючи чи мали місце обставини, якими обґрунтовуються вимоги, та якими доказами вони підтверджуються, а також чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження, суд встановив наступне.

Позивач – Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради (ідентифікаційний код: 25953617, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної сотні, буд. 23) зареєстроване як юридична особа, 26 січня 2001 року, про що 16 листопада 2005 року до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань внесений запис за номером 1 270 120 0000 001228; в стані припинення не перебуває (а. с. 20-21).

Відповідач – Краматорський міський відділ державної виконавчої служби Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків) (ідентифікаційний код: 34991191, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Академічна, буд. 20), зареєстрований як юридична особа 29 березня 2007 року, про що до ЄДР внесений запис за номером 1 270 102 0000 002383 (а. с. 22, 56-57).

В провадженні Донецького оружного адміністративного суду перебувала адміністративна справа № 200/9881/18-а за позовом Кубчевської Ірини Євгенівни до Управління ПСЗН Краматорської міської ради про визнання протиправними дій, визнання незаконним та скасування рішення, зобов'язання вчинити певні дії.

20 листопада 2018 року Донецький окружний адміністративний суд прийняв рішення, яким позов задовольнив частково; визнав протиправною відмову Управління ПСЗН Краматорської міської ради у нарахуванні Кубчевській І.Є. допомоги при народженні дитини; визнав незаконним та скасував рішення Управління ПСЗН Краматорської міської ради від 05 вересня 2018 року про відмову в призначенні допомоги при народженні дитини Кубчевської А.М., 18 листопада 2016 року народження; зобов'язав Управління ПСЗН Краматорської міської ради призначити та здійснити Кубчевській І.Є. виплату допомоги при народженні дитини Кубчевської А.М., 18 листопада 2016 року народження; в іншій частині позовних вимог відмовив (а.с. 33-35).

Рішення суду набрало законної сили 13 лютого 2019 року.

05 березня 2019 року Донецький окружний адміністративний суд видав виконавчий лист на виконання рішення у справі № 200/9881/18-а в частині зобов'язання Управління ПСЗН Краматорської міської ради призначити та здійснити Кубчевській І.Є. виплату допомоги при народженні дитини Кубчевської А.М., 18 листопада 2016 року народження (а.

с. 36).

Цей виконавчий документ стягувач пред'явила до примусового виконання.

29 березня 2019 року головний державний виконавець Краматорського МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області Запорожець І.М. за наслідками розгляду заяви стягувача про примусове виконання рішення винесла постанову про відкриття виконавчого провадження № 58735437 з виконання виконавчого листа № 200/9881/18-а, виданого Донецьким окружним адміністративним судом.

Сторонами у виконавчому провадженні № 58735437 є: боржник – Управління ПСЗН Краматорської міської ради та стягувач – Кубчевська І.Є.

П. 2 постанови про відкриття виконавчого провадження боржнику встановлений строк виконання рішення суду – протягом 10 робочих днів (а. с. 8, 27-28).

Разом з супровідним листом від 29 березня 2019 року № 1413-21/1954/035 постанова про відкриття виконавчого провадження була надіслана на адресу сторін виконавчого провадження (а. с. 9).

Цю постанову боржник отримав 08 квітня 2019 року, про що свідчить штамп реєстрації вхідної кореспонденції Управління ПСЗН Краматорської міської ради на супровідному листі (а. с. 9).

12 квітня 2019 року відбулось засідання комісії по розгляду спірних питань при визначенні права на статус та надання соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам згідно чинного законодавства Управління ПСЗН Краматорської міської ради.

Під час засідання комісія, крім іншого, прийняла рішення здійснити призначення та виплату допомоги при народженні дитини, Кубчевської А.М., 18 листопада 2016 року народження, Кубчевській І.Є., починаючи з 01 листопада 2016 року на період з 01 листопада 2016 року до 30 листопада 2019 року наступним чином: нарахування допомоги за минулий час з 01 листопада 2016 року до 28 лютого 2019 року; нарахування та виплата допомоги за поточний період з 01 березня 2019 року до 30 листопада 2019 року. Також вирішено включити до бюджетної програми на 2020 рік нараховані за минулий час суми допомоги, про що свідчить п. 2 протоколу від 12 квітня 2019 року № 10 (а. с. 48-49).

12 квітня 2019 року Управління ПСЗН Краматорської міської ради прийняло рішення про призначення державної допомоги сім'ям з дітьми, яким Кубчевській І.Є. призначена допомога при народженні дитини - Кубчевської А.М., 18 листопада 2016 року народження, за період з 01 листопада 2016 року до 30 листопада 2016 року включно – 10 320,00 грн; за період з 01 грудня 2016 року до 30 листопада 2019 року включно – 860,00 грн щомісячно (а. с. 50).

Ці обставини також підтвержені протоколом від 15 квітня 2019 року (а. с. 51-52).

Про виконання рішення Донецького окружного адміністративного суду у справі № 200/9881/18-а листом від 15 квітня 2019 року № 01-14/3149 Управління ПСЗН Краматорської міської ради повідомило Краматорський МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області (а. с. 10-11).

Цей лист відповідач отримав 17 квітня 2019 року, про що свідчить штамп реєстрації вхідної кореспонденції Краматорського МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області (а. с. 10).

Так, Управління ПСЗН Краматорської міської ради повідомило Краматорський МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області про те, що на виконання рішення Донецького окружного адміністративного суду від 20 листопада 2018 року у справі № 200/9881/18-а здійснило нарахування державної соціальної допомоги при народженні дитини Кубчевській І.Є. з 01 листопада 2016 року до 30 листопада 2016 року в розмірі 10 320,00 грн, з 01 грудня 2016 року до 30 листопада 2019 року в розмірі 860,00 грн щомісячно.

Боржник зазначив, що після набрання рішенням суду законної сили Кубчевська І.Є. отримує виплату державної соціальної допомоги при народженні дитини в розмірі 860,00 грн щомісячно, починаючи з квітня 2019 року. Державна соціальна допомога при народженні дитини, яка призначена Кубчевській І.Є. за період з 01 листопада 2016 року до 31 березня 2019 року, не виплачена, оскільки видатки Управління ПСЗН Краматорської міської ради на виконання судових рішень, а також на здійснення виплат за минулі періоди не передбачені.

У своєму листі до Краматорського МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області боржник також вказував на те, що згідно зі ст. 23 Бюджетного кодексу України будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються лише за наявності відповідного бюджетного призначення, якщо інше не передбачено законом про Державний бюджет України. Бюджетні призначення встановлюються законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет) у порядку, визначеному цим Кодексом.

Відповідно до ч. 8 ст. 7 Бюджетного кодексу України основним принципом бюджетної системи України є принцип цільового використання бюджетних коштів – бюджетні кошти використовуються тільки на ті цілі, які були визначені бюджетним призначенням. Управління ПСЗН Краматорської міської ради є неприбутковою державною установою, яка здійснює функції у сфері соціального захисту громадян виключно у межах бюджетних асигнувань згідно з видатковою частиною державного бюджету.

Паспорт бюджетної програми формується на стадії підготовки та подання бюджетних запитів з використанням наведеної у них інформації, а після затвердження державного бюджету уточнюється відповідно до бюджетних призначень з поквартальним розподілом результативних показників. Відповідно до Правил складання паспортів бюджетних програм та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 29 грудня 2002 року № 1098, а також Правил складання паспортів бюджетних програм місцевих бюджетів та звітів про їх виконання, затверджених наказом Міністерства фінансів України від 09 липня 2010 року № 679, головні розпорядники розробляють проекти паспортів бюджетних програм і подають їх на затвердження до Міністерства фінансів (місцевого фінансового органу) упродовж 30 днів після набрання чинності законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет). Проекти паспортів бюджетних програм подаються разом з проектами наказів про їх затвердження у паперовому та електронному вигляді. В паспорті бюджетної програми на 2019 рік по виплатам державної допомоги при народженні дитини не передбачено кошторисних видатків на виконання рішення суду.

Згідно з п. 15 Порядку призначення соціальних виплат внутрішньо переміщеним особам, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 червня 2016 року № 365, суми соціальних виплат, які не виплачені за минулий період, обліковуються в органі, що здійснює соціальні виплати, та виплачуються на умовах окремого порядку, визначеного Кабінетом Міністрів України. На час надання відповіді окремого порядку Кабінетом Міністрів України не прийнято.

Власних додаткових надходжень, окремого рахунку та додаткового фінансування для виконання рішення суду Управління ПСЗН Краматорської міської ради немає.

Управління ПСЗН Краматорської міської ради також повідомило Краматорський МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області, що для вирішення питань, пов'язаних з виконанням судових рішень про виплату соціальних виплат за минулі періоди, виконавчий комітет Краматорської міської ради звернувся до Департаменту соціального захисту населення Донецької обласної державної адміністрації з листом від 09 серпня 2018 року № 01-40/4607.

В свою чергу, Департамент соціального захисту населення Донецької обласної державної адміністрації звернувся до Міністерства соціальної політики України з листом від 29 серпня 2018 року № 01-16/1023/0/201-18, яке надало відповідь листом від 11 жовтня 2018 року № 526/0/188-10.

Крім того, Управління ПСЗН Краматорської міської ради у своєму листі, адресованому Краматорському МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області, покликалось на положення ст. ст. 3, 4 Закону України «Про гарантії держави щодо виконання судових рішень», відповідно до яких виконання рішень суду про стягнення коштів, боржником за якими є державний орган, здійснюється органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, в межах відповідних бюджетних призначень шляхом списання коштів з рахунків такого державного органу, а в разі відсутності у зазначеного державного органу відповідних призначень – за рахунок коштів, передбачених за бюджетною програмою для забезпечення виконання рішень суду.

Законом України «Про Державний бюджет України на 2019 рік» за бюджетною програмою КПКВК 3504040 «Заходи щодо виконання рішень суду, що гарантовані державою» передбачено 600 млн грн, відповідальним виконавцем зазначеної бюджетної програми та головним розпорядником коштів є Державна казначейська служба України.

На цих підставах Управління ПСЗН Краматорської міської ради стверджувало, що виконати рішення суду в частині виплати державної соціальної допомоги при народженні дитини за минулі роки на даний час неможливо у зв'язку з відсутністю бюджетних призначень на зазначені цілі (виконання рішення суду) та до врегулювання цього питання на законодавчому рівні (а. с. 10-11).

Доводи Управління ПСЗН Краматорської міської ради щодо звернення до вищих органів в порядку підпорядкування для вирішення питань, пов'язаних з виконанням рішень суду з приводу виплати різних видів державної допомоги за минулі роки підтверджені листом Департаменту соціального захисту населення Донецької обласної державної адміністрації, адресованим Міністерству соціальної політики України, від 29 серпня 2018 року № 01-16/1023/0/201-18 (а. с. 14) та відповіддю Міністерства соціальної політики України від 11 жовтня 2018 року № 520/0/188-10 (а. с. 15).

23 вересня 2019 року головний державний виконавець Краматорського МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області Миронова М.В. у виконавчому провадженні № 58735437 винесла постанову про приєднання виконавчого провадження до зведеного виконавчого провадження.

Керуючись ст. 30 Закону України «Про виконавче провадження», головний державний виконавець Миронова М.В. постановила приєднати виконавче провадження № 58735437 до зведеного виконавчого провадження № 60080936, яке веде Краматорський МВ ДВС ГТУЮ у Донецькій області (а. с. 29-30).

27 листопада 2019 року головний державний виконавець Миронова М.В. у виконавчому провадженні № 58735437 винесла постанову про накладення штрафу.

Постанова обґрунтована тим, що боржник станом на теперішній час (27 листопада 2019 року) рішення Донецького окружного адміністративного суду не виконав.

Керуючись ст. ст. 63, 75 Закону України «Про виконавче провадження», головний державний виконавець Миронова М.В. постановила за невиконання рішення суду накладити на боржника Управління ПСЗН Краматорської міської ради штраф на користь держави у розмірі 5 100 грн.

Боржника зобов'язано виконати рішення протягом десяти робочих днів та попереджено про кримінальну відповідальність за умисне невиконання рішення (а. с. 12, 31-32).

Постанова про накладення штрафу надіслана на адресу сторін виконавчого провадження разом з супровідним листом від 27 листопада 2019 року № 1513/75280/4 (а. с. 13).

Як свідчить штамп реєстрації вхідної кореспонденції Управління ПСЗН Краматорської міської ради на супровідному листі, боржник отримав постанову про накладення штрафу 03 грудня 2019 року (а. с. 13).

Будь-які інші докази щодо предмета доказування учасники справи не надали.

Управління ПСЗН Краматорської міської ради звернулося до суду з цим позовом 11 грудня 2019 року, про що свідчить штамп підприємства поштового зв'язку на конверті, в якому здійснювалося поштове відправлення (а. с. 19), тобто з дотриманням десятиденного строку звернення до суду, встановленого п. 1 ч. 2 ст. 287 КАС України.

IV. Норми права, які застосував суд, та мотиви їх застосування.

Згідно з ч. 2 ст. 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Спеціальним законом, що визначає умови і порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що відповідно до закону підлягають примусовому виконанню в разі

невиконання їх у добровільному порядку, є Закон України від 02 червня 2016 року № 1404-VIII «Про виконавче провадження» (далі – Закон № 1404).

Відповідно до ч. 1 ст. 1 Закону № 1404 виконавче провадження як завершальна стадія судового провадження і примусове виконання судових рішень та рішень інших органів (посадових осіб) (далі - рішення) - сукупність дій визначених у цьому Законі органів і осіб, що спрямовані на примусове виконання рішень і проводяться на підставах, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією України, цим Законом, іншими законами та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до цього Закону, а також рішеннями, які відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню.

Виконавче провадження здійснюється з дотриманням таких засад: 1) верховенства права; 2) обов'язковості виконання рішень; 3) законності; 4) диспозитивності; 5) справедливості, неупередженості та об'єктивності; 6) гласності та відкритості виконавчого провадження; 7) розумності строків виконавчого провадження; 8) співмірності заходів примусового виконання рішень та обсягу вимог за рішеннями; 9) забезпечення права на оскарження рішень, дій чи бездіяльності державних виконавців, приватних виконавців, що передбачено ч. 1 ст. 2 Закону № 1404.

П. 1 ч. 1 ст. 3 Закону № 1404 встановлено, що відповідно до цього Закону підлягають примусовому виконанню рішення на підставі таких виконавчих документів, як виконавчі листи та накази, що видаються судами у передбачених законом випадках на підставі судових рішень, рішень третейського суду, рішень міжнародного комерційного арбітражу, рішень іноземних судів та на інших підставах, визначених законом або міжнародним договором України.

Ч. 1 ст. 18 Закону № 1404 на виконавця покладений обов'язок вживати передбачених цим Законом заходів щодо примусового виконання рішень, неупереджено, ефективно, своєчасно і в повному обсязі вчиняти виконавчі дії.

Під час здійснення виконавчого провадження виконавець, крім іншого, має право накладати стягнення у вигляді штрафу на фізичних, юридичних та посадових осіб у випадках, передбачених законом (п. 16 ч. 3 ст. 18 Закону № 1404).

Порядок виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення, регламентований ст. 63 Закону № 1404.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 63 Закону № 1404 за рішеннями, за якими боржник зобов'язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення, виконавець наступного робочого дня після закінчення строку, визначеного ч. 6 ст. 26 цього Закону, перевіряє виконання рішення боржником. Якщо рішення підлягає негайному виконанню, виконавець перевіряє виконання рішення не пізніше як на третій робочий день після відкриття виконавчого провадження.

Згідно з ч. 2 ст. 63 Закону № 1404 у разі невиконання без поважних причин боржником рішення виконавець виносить постанову про накладення на боржника штрафу, в якій також зазначаються вимога виконати рішення протягом 10 робочих днів (за рішенням, що підлягає негайному виконанню, - протягом трьох робочих днів) та попередження про кримінальну відповідальність.

Відповідно до ч. 3 ст. 63 Закону № 1404 виконавець наступного робочого дня після закінчення строку, передбаченого частиною другою цієї статті, повторно перевіряє виконання рішення боржником.

У разі повторного невиконання без поважних причин боржником рішення, якщо таке рішення може бути виконано без участі боржника, виконавець надсилає органу досудового розслідування повідомлення про вчинення боржником кримінального правопорушення та вживає заходів примусового виконання рішення, передбачених цим Законом.

У разі невиконання боржником рішення, яке не може бути виконано без участі боржника, виконавець надсилає до органу досудового розслідування повідомлення про вчинення боржником кримінального правопорушення та виносить постанову про закінчення виконавчого провадження.

Відповідальність за невиконання рішення, що зобов'язує боржника вчинити певні дії встановлена ст. 75 Закону № 1404.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 75 Закону № 1404 у разі невиконання без поважних причин у встановлений виконавцем строк рішення, що зобов'язує боржника виконати певні дії, та рішення про поновлення на роботі виконавець виносить постанову про накладення штрафу на боржника – фізичну особу у розмірі 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на посадових осіб - 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, на боржника - юридичну особу - 300 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян та встановлює новий строк виконання.

Відповідно до ч. 2 ст. 75 Закону № 1404 у разі повторного невиконання рішення боржником без поважних причин виконавець у тому самому порядку накладає на нього штраф у подвійному розмірі та звертається до органів досудового розслідування з повідомленням про вчинення кримінального правопорушення.

Аналізуючи наведені положення законодавства, потрібно зауважити, що накладення штрафу за невиконання рішення, що зобов'язує боржника до вчинення певних дій, є видом юридичної відповідальності боржника за невиконання покладеного на нього зобов'язання.

Застосування такого заходу реагування є обов'язком виконавця і направлено на забезпечення реалізації мети виконавчого провадження як завершальної стадії судового провадження.

Умовою для накладення на боржника у виконавчому провадженні штрафу є невиконання ним виконавчого документа (судового рішення) без поважних причин. У залежності від характеру правовідносин із місту зобов'язання, примусове виконання якого відбувається у межах виконавчого провадження, поважними причинами можуть визнаватися такі обставини, які створили об'єктивні перешкоди для невиконання зобов'язання, і подолання яких для боржника було неможливим або ускладненим.

Аналіз правових норм, що підлягають застосуванню до спірних правовідносин, дає підстави для висновку, що невиконання боржником рішення суду лише без поважних на те причин, тягне за собою певні наслідки, встановлені нормами Закону № 1404. Таким чином, на час прийняття виконавцем рішення про накладення штрафу має бути встановлено факт невиконання боржником судового рішення без поважних причин.

Поважними можуть визнаватися об'єктивні причини, які унеможливили або значно ускладнили виконання рішення боржником та які не залежали від його власного волевиявлення.

Саме таких висновків дійшов Верховний Суд у постанові від 07 листопада 2019 року у справі № 420/70/19.

Отже, самого лише факту повного або часткового невиконання виконавчого документа (в даному випадку – рішення суду) недостатньо для притягнення боржника до відповідальності у вигляді штрафу.

Виконавець повноважний застосувати до боржника штраф на підставі ст. 75 Закону № 1404 лише за умови, що відсутні поважні причини, які унеможливили або ускладнили виконання.

Згідно з ч. 1 ст. 1 Закону України від 21 листопада 1992 року № 2811-ХІІ «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» (далі – Закон № 2811) громадяни України, в сім'ях яких виховуються та проживають неповнолітні діти, мають право на державну допомогу у випадках та на умовах передбачених цим Законом та іншими законами України.

Джерела покриття витрат на виплату державної допомоги сім'ям з дітьми визначає ст. 4 Закону № 2811.

Так, відповідно до ч. 1 ст. 4 Закону № 2811 покриття витрат на виплату державної допомоги сім'ям з дітьми здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України.

При цьому, допомога при народженні дитини є одним із видів державної допомоги сім'ям з дітьми, що передбачено п. 2 ч. 1 ст. 3 Закону № 2811.

Отже, джерелом фінансування витрат на виплату допомоги при народженні дитини є

кошти Державного бюджету України.

Відносини, що виникають у процесі складання, розгляду, затвердження, виконання бюджетів, звітування про їх виконання та контролю за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення бюджетного законодавства, регулюються Бюджетним кодексом України (ч. 1 ст. 1 Бюджетного кодексу України).

Крім іншого, до основних принципів побудови бюджетної системи України належать принцип збалансованості, який передбачає, що повноваження на здійснення витрат бюджету мають відповідати обсягу надходжень бюджету на відповідний бюджетний період (п. 2 ч. 1 ст. 7 Бюджетного кодексу України), а також принцип цільового використання бюджетних коштів, згідно з яким бюджетні кошти використовуються тільки на цілі, визначені бюджетними призначеннями та бюджетними асигнуваннями (п. 8 ч. 1 ст. 7 Бюджетного кодексу України).

Відповідно до ч. 1 ст. 23 Бюджетного кодексу України будь-які бюджетні зобов'язання та платежі з бюджету здійснюються лише за наявності відповідного бюджетного призначення, якщо інше не передбачено законом про Державний бюджет України.

Згідно з ч. 2 ст. 23 Бюджетного кодексу України бюджетні призначення встановлюються законом про Державний бюджет України (рішенням про місцевий бюджет) у порядку, визначеному цим Кодексом.

Порушенням бюджетного законодавства визнається порушення учасником бюджетного процесу встановлених цим Кодексом чи іншим бюджетним законодавством норм щодо складання, розгляду, затвердження, внесення змін, виконання бюджету та звітування про його виконання, зокрема, взяття зобов'язань без відповідних бюджетних асигнувань (п. 20 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України), нецільове використання бюджетних коштів (п. 24 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України), здійснення видатків, які відповідно до цього Кодексу мають проводитися з іншого бюджету (п. 28 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України), здійснення видатків бюджету без встановлених бюджетних призначень або з їх перевищенням всупереч цьому Кодексу чи закону про Державний бюджет України (п. 29 ч. 1 ст. 116 Бюджетного кодексу України).

Невиконання судового рішення в частині виплати грошових коштів, за відсутності відповідного фінансового забезпечення та фактичної відсутності коштів, не може вважатись невиконанням судового рішення без поважних причин, а накладення штрафу у такому випадку жодним чином не захищає право особи на отримання бюджетних коштів.

Відповідні висновки щодо застосування норм права викладені у постановках Верховного Суду від 24 січня 2018 року у справі № 405/3663/13-а, від 21 лютого 2018 року у справі № 814/2655/14, від 21 серпня 2019 року у справі № 754/3105/17, від 07 листопада 2019 року у справі № 420/70/19.

Ч. 5 ст. 242 КАС України покладає на суд обов'язок при виборів і застосування норми права до спірних правовідносин враховувати висновки щодо застосування норм права, викладені у постановках Верховного Суду.

V. Висновки суду по суті позовних вимог.

Суд враховує, що Управління ПСЗН Краматорської міської ради виконало рішення Донецького окружного адміністративного суду від 20 листопада 2018 року у справі № 200/9881/18-а в частині, яка безпосередньо залежала від дій та рішень боржника, а саме прийняло рішення про призначення Кубчевській І.Є. допомоги при народженні дитини – Кубчевської А.М., 18 листопада 2016 року народження, та здійснило нарахування державної соціальної допомоги при народженні дитини з 01 листопада 2016 року до 30 листопада 2016 року в розмірі 10 320,00 грн, з 01 грудня 2016 року до 30 листопада 2019 року в розмірі 860,00 грн щомісячно.

Після набрання рішенням суду законної сили Кубчевська І.Є. отримує виплату державної соціальної допомоги при народженні дитини в розмірі 860,00 грн щомісячно, починаючи з квітня 2019 року.

Разом з цим, рішення Донецького окружного адміністративного суду від 20 листопада 2018 року у справі № 200/9881/18-а в частині виплати Кубчевській І.Є. державної соціальної допомоги при народженні дитини за період з 01 листопада 2016 року до 31 березня 2019 року залишається не виконаним.

Причиною невиконання рішення суду в цій частині є відсутність у Управління ПСЗН Краматорської міської ради бюджетного фінансування на виконання судових рішень та здійснення виплат державної соціальної допомоги за минулі періоди.

Застосувавши до спірних правовідносин ст. 75 Закону № 1404 з урахуванням висновків Верховного Суду, суд дійшов висновку, що невиконання Управлінням ПСЗН Краматорської міської ради рішення суду в частині, яка стосується виплати Кубчевській І.Є. державної соціальної допомоги за період з 01 листопада 2016 року до 31 березня 2019 року, не може вважатись таким, що допущено без поважних причин.

Відповідно до ч. 2 ст. 2 КАС України у справах щодо оскарження рішень, дій чи бездіяльності суб'єктів владних повноважень адміністративні суди перевіряють, чи прийнятті (вчинені) вони: 1) на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що визначені Конституцією та законами України; 2) з використанням повноваження з метою, з якою це повноваження надано; 3) обґрунтовано, тобто з урахуванням усіх обставин, що мають значення для прийняття рішення (вчинення дії); 4) безсторонньо (неупереджено); 5) добросовісно; 6) розсудливо; 7) з дотриманням принципу рівності перед законом, запобігаючи всім формам дискримінації; 8) пропорційно, зокрема з дотриманням необхідного балансу між будь-якими несприятливими наслідками для прав, свобод та інтересів особи і цілями, на досягнення яких спрямоване це рішення (дія); 9) з урахуванням права особи на участь у процесі прийняття рішення; 10) своєчасно, тобто протягом розумного строку.

Перевіривши постанову про накладення штрафу від 27 листопада 2019 року як рішення суб'єкта владних повноважень на відповідність критеріям, наведеним у ч. 2 ст. 2 КАС України, суд дійшов висновку, що вона не відповідає критеріям, визначеним п. п. 1, 3 ч. 2 ст. 2 КАС України.

Такий висновок суду ґрунтується на тому, що постанова про накладення штрафу постановлена за відсутності підстав, визначених ч. 1 ст. 75 Закону № 1404.

Крім того, це рішення суб'єкта владних повноважень не є обґрунтованим, тобто прийнято без урахування усіх обставин, що мають значення для його прийняття, оскільки виконавець не надав оцінку причинам невиконання рішення суду, зокрема, на предмет їх поважності чи неповажності.

Відповідно до п. 2 ч. 2 ст. 245 КАС України у разі задоволення позову суд може прийняти рішення про визнання протиправним та скасування індивідуального акта чи окремих його положень.

Таким чином, належним способом захисту порушених прав позивача є визнання протиправною та скасування постанови про накладення штрафу від 27 листопада 2019 року, а тому вимоги Управління ПСЗН Краматорської міської ради в цій частині підлягають задоволенню.

Водночас позовні вимоги Управління ПСЗН Краматорської міської ради про визнання неправомірними дій Краматорського МВ ДВС ГУТЮЮ у Донецькій області щодо прийняття постанови від 27 листопада 2019 року задоволенню не підлягають.

Такий висновок суду ґрунтується на тому, що вчинення виконавцем дій з метою забезпечення виконання виконавчого документа, в тому числі прийняття постанов, є його безпосереднім обов'язком, прямо передбаченим Законом № 1404.

Крім того, правові наслідки для боржника має постанова про накладення штрафу, а не дії виконавця щодо її прийняття.

VI. Розподіл судових витрат.

Відповідно до ч. 1 ст. 139 КАС України, при задоволенні позову сторони, яка не є суб'єктом владних повноважень, всі судові витрати, які підлягають відшкодуванню або

оплаті відповідно до положень цього Кодексу, стягуються за рахунок бюджетних асигнувань суб'єкта владних повноважень, що виступав відповідачем у справі, або якщо відповідачем у справі виступала його посадова чи службова особа.

Згідно з ч. 3 ст. 139 КАС України при частковому задоволенні позову судові витрати покладаються на обидві сторони пропорційно до розміру задоволених позовних вимог. При цьому суд не включає до складу судових витрат, які підлягають розподілу між сторонами, витрати суб'єкта владних повноважень на правничу допомогу адвоката та сплату судового збору.

Позивач документально підтвердив судові витрати по сплаті судового збору в сумі 1 921,00 грн, про що свідчить платіжне доручення від 09 грудня 2019 року № 5714 (а. с. 4).

При визначенні кількості позовних вимог немайнового характеру, суд виходить з того, що вимога про визнання протиправними акта, дії чи бездіяльності як передумова для застосування інших способів захисту порушеного права (скасування рішення чи окремих його положень, зобов'язання вчинити певні дії чи утриматися від їх вчинення тощо) як наслідків протиправності акта, дії чи бездіяльності є однією вимогою.

Таким чином, оскільки визнання неправомірними дій щодо прийняття постанови та скасування постанови по суті є однією немайною вимогою, суд дійшов висновку, що присудженню на користь позивача за рахунок бюджетних асигнувань відповідача підлягають судові витрати по сплату судового збору в сумі 1 921,00 грн.

Враховуючи викладене та керуючись ст. ст. 241, 242, 243, 244, 245, 246, 250, 251, 255, 271, 272, 287 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

вирішив:

1. Адміністративний Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради (ідентифікаційний код: 25953617, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної сотні, буд. 23) до Краматорського міського відділу державної виконавчої служби Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків) (ідентифікаційний код: 34991191, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Академічна, буд. 20) про визнання дій протиправними та скасування постанови про накладення штрафу – задовольнити частково.

2. Визнати протиправною та скасувати постанову головного державного виконавця Краматорського міського відділу державної виконавчої служби Головного територіального управління юстиції у Донецькій області Миронової М.В. про накладення штрафу від 27 листопада 2019 року ВП № 58735437.

3. У задоволенні іншої частини позовних вимог – відмовити.

4. Стягнути за рахунок бюджетних асигнувань Краматорського міського відділу державної виконавчої служби Східного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Харків) (ідентифікаційний код: 34991191, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Академічна, буд. 20) на користь Управління праці та соціального захисту населення Краматорської міської ради (ідентифікаційний код: 25953617, місцезнаходження: 84333, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Героїв Небесної сотні, буд. 23) судові витрати по сплаті судового збору в сумі 1 921 (одна тисяча дев'ятсот двадцять одна) грн.

5. Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закритті апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

6. Рішення може бути оскаржено в апеляційному порядку шляхом подання апеляційної скарги до Першого апеляційного адміністративного суду через Донецький окружний адміністративний суд протягом десяти днів з дня складення повного судового рішення.

7. Повне судове рішення складено 07 лютого 2020 року.

Суддя

Т.О. Кравченко

*306*4070167*1*2*